EXPRESS YOURSELF

Finding Your Individuality Within Community

Rabbi Efrem Goldberg

(7:10 DJEN PLO) DJEN () MISHWA

אוֹאלות נידון בּשֶּלְהָים הָעוּלָם נִידון – At four junctures during the year the world is judged: בְּשֶּׁחְ עֵל – on Pesach for the grain, בְּעֶבֶּרֶת עֵל בֵּירוֹת הָאִילָן – on Shavuos for the fruit of the tree, בַּעֶצֶרֶת עֵל בַּירוֹת הָאילָן – on Rosh Hashanah all who come to the world [i.e. all men] pass before Him like bnei maron, הַיצֵר יַחַד לָבָם הַמֵּבִין אֶל־כָל-מַעֲשֵׁיהָם – as it is stated: Who fushions their hearts together, Who understands all their deeds, ובָּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – ובֶּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – ובֶּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – ווֹבָּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – ווֹבָהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – ווֹבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – ווֹבָהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – ווֹבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – ווֹבַהָּג נִידּונִין עַל הַמָּם – ווֹבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – ווֹבָהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבָהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבָּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבַהָּג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבַהָּג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּל – וּבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּבִים – וּבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּם – וּבְּהָג נִידּונִין עַל הַבּין בּיִבְּלָּעְשֵׁיהָם – ווֹבְיּג נִידּונִין עַל הַמָּבִים – וּבְּהָג נִידּונִין עַל הַמָּבִים – ווֹבּיה אַנְידְּנִין בִּיּדְנִין בִּל הַמָּבְיּים הַּעָּיִבּיוֹנִין בַּיּבְּיִנִין בַּיִבְּיִים הָּיִים הָּעִים הָּעִים הָּעִים הַיִּים הַעִּים הַעִּים הַעָּים הַעְיּבּים הַעָּע בּירונִין הַיִּים הַעְּיִים הָּעִים הַעְיּבְיּים הַעְּיבּיּים הָעִילָּים בְּיִבּיּוּנִין בִּיּנִים הָּעִים הָּעִים הָעִים הָּעִים הָּעִים הָּעִּים הָּוּנִים הָּעִים הָּעִּים הָעִיבּיוּנִים הַעְּיִים הַּעְּיִבּי בְּיִבּיוֹנִין בּיִבְיּים הַיִּים הַעְּיִים הַעְּיִים בָּיִים בָּיִים בְּעָבְיּה בְּיִבְים הַיְּנִים הַעְּיִבּים הַעְּיִים הַיְנִים בְּיוֹיבוּים בְּיִים בְּיִבְּים הַּיְיִבּים בְּיִבּים בְּיבִּים בְּיִבְּיִים בְּיבְּי

(2)

תַּבֶּה הְּלֶּקף קְּדָשַׁת הַיּוֹם, כִּי הוּא נוֹרָא וְאִיוֹם. וּבּוֹ תַנָּשֹׂא מֵלְכוּתֶּךְ, יְיִכּוֹן בְּחֶטֶר בִּסְאֶךְ, יְתִשֶׁב עָלִיוּ מֵלְכוּתֶךְ, יְיִכּוֹן בְּחֶטֶר בִּסְאֶךְ, יְתִשֶׁב עָלִיוּ מֵלְכוּתְרֹ, וּמֵאֶלָיו יִקְרֵא, וְחוֹתָם יַד כָּל אָדָם בּוֹ. בְּשׁוֹפֶר נִּדוֹל יִתְּקַע, וְקוֹל דְּמָהְרוּ יִקְרֵא, וְחוֹתָם יַד כָּל אָדָם בּוֹ. בְּשׁוֹנְן, וְחִיל וּרְעָרָה יֹאחֵזוּן, וְיֹאמְּרוּ הְנָה יוֹם הַדִּין, לִּפְּקוֹד עַל בְּשׁינִיךְ וְיִתְּלְּי, וְחִוֹנְן, וְיִאמְּרוּ הְנָה יוֹם הַדִּין, לְפְּקוֹד עַל בְּאֵי מְרוֹן לְפָּגְיִיךְ כִּילְא יִוְכוּ בִּנִי מְרוֹן, בִּיְרָת רוֹעָה עָדְרוֹ, מַעֲבִיר צֹאנוּ וְחַתְּם יִּדְ לְּפָקוֹד עֵל בְּאֵי עוֹלְם. בְּבְּרוֹן לְפָבֶייְ בְּלִין וְנִקְבָּרוֹ וְתִפְּלוֹד נְבְשִׁ בָּל חִוֹם הַבִּין, בִּיְעִבִּיר צֹאנוּ וְחַתְּם יִבִּין לְפָבֶיר צִאנוּ וּתְבְּקוֹד וְמִשְׁכִּיר צֹאנוּ וּתְבְּעוֹן לְפָבֶיר בְּבִיי מְרוֹן בְּבָּבְּרֵת רוֹעָה בְּוֹי וְתִקְבִּיר צֹאנוּ וּתְבְּבִיר צֹאנוּ וּתְבְּבִיר בִּיִבְיר בִיבְּרוֹים בְּיִין, בִּוֹ תַּבְּבִיר וְתִסְפּוֹר וְתִמְנָה, וְתִבְּבִיר נִיִּבְּיוֹם בְּבִּייִן, בְּעִבִּיר וְתִסְפּוֹר וְתִמְנָבִיר וְתִקְבָּבוֹי בְּתִּנִים בְּיוֹם בְּבִיר וְתִקְבָּיר וְתִקְבָּיוֹך בְּבָּעִים בְּבִיר וְתִיקְבּיר וְתִקְבָּבוֹי מְרוֹן בְּבָי מְרוֹן בְּבָּבְּעִינְיף בְּבִּבּיי בְּתוֹן בְּבִּי בְּבִיי בְּרוֹן וְמְבָּבִיי בְּרוֹן בְּבְּעִבִּי בְּרִיוֹם בְּבִיי בְּרוֹן וְתִּבְבִיי בְּרוֹן וְתִחְיִם בְּיִבְיר וְתִבְּבִיי בְּרוֹן וְתִבְּיִי בְּיִבְּיוֹן בְּבִּיִי בְּרִוּיוֹם בְּבִיי בְּרוֹן וְתְבָּבִיי בְּבִיי בְּרִבּיי וְתִיקְבִיר וְתִבְּבִיי בְּיוֹים בְּבִּי בְּבִּיי בְּבִיי בְּיוֹם בְּיִבְייִבְּי בְּבִיי בְּבִּיים בּיוֹים בְּבִּים בְּבִּים בְּיִבּיי בְּיִבִּיים בְּיִבְיי בְּבִיים בְּיִבְּיִים בְּבִּיּים בְּבִיּים בְּיִבְיִים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּיִים בְּבְיּים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִיי בְּיִבְיוֹי בְּיִבְיי בְּבִּיים בְּבִּים בְּיִים בְּבִיים בְּבִיּבְיים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיים בְּבִּים בְּבִיים בְּיִים בְּיִבְיוּוּוּוּ בְּיִבְיוֹם בְּיִים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִיים בְ

תַּחַתוֹּבְ לֹּצְבָּה לְכָל בַּרִיוֹתֵיּבְ, וְתִּכְתוֹב אֶת נְּזַר בִּינִם.

TIMI Let us now relate the power of this day's holiness, for awesome and frightening. On it Your Kingship w... exalted;* Your throne will be firmed with kindness* and You will sit upon it in truth.* It is true that You alone* are the One Who judges, proves, knows, and bears witness; Who writes and seals, (counts and calculates); Who remembers all that was forgotten.* You will open the Book of Chronicles — it will read itself, and everyone's signature is in it.* The great shofar* will be sounded and a still, thin sound* will be heard. Angels will hasten, a trembling and terror will seize them — and they will say, 'Behold, it is the Day of Judgment, to muster the heavenly host for judgment!' — for they cannot be vindicated* in Your eyes in judgment. All mankind* will pass before You like members of the flock. Chazzan- Like a shepherd inspecting his flock, making sheep pass under his staff, so shall You cause to pass, count, calculate, and consider the soul of all the living; and You shall apportion the fixed needs of all Your creatures and inscribe their verdict.

(·n'))) / NZ (3) GEMORA

The Mishnah stated:

ראש הַשְּׁנָה כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם עובְרִין לְּפָנִיו כִּרְנֵי מָרון — ON ROSH HASHANAH ALL THE WORLD'S INHABITANTS PASS BEFORE HIM LIKE "BNEI MARON."

The Gemara inquires regarding the last phrase:

מאי בבני מְרוּן – What is the meaning of "like bnei maron"?

The Gemara presents three answers:

הָבָא תַּרְגִּימוּ כִּבְנֵי אִמְרַנָּא – Here in Babylonia they translated it:

like lambs. ריש לְקִישׁ אָמֵר – Reish Lakish who was from Eretz Yisrael said: בְּמֵעְלוֹת בֵּית מָרוֹן – Like the people traversing the elevated paths of the Maron area. אמר) רַב (אמר) בַּר בְּמֵעְלוֹת בָּית בְּיתוֹן – Rav Yehudah said in the name of Shmuel: בְחֵיִלוֹת שֶׁל בֵּית דָוֹן – Like the soldiers of the House of David. רבווי

The Gemara comments:

אָמֵר רַבָּה אָמֵר חָנָה אָמֵר רַבָּי יוֹחָנָן – Rabbah bar bar Chanah said in the name of R' Yochanan: יְכוּלָן נִסְקִירָן בִּסְקִירָה אַחַת – But they are all examined with one glance. [24]

The Gemara supports this last statement:

אָמֵר רַב נַחָּמָן בַּר יִצְחָקּ – Rav Nachman bar Yitzchak said: אָ אַנן נַמִּי תַּנִינָא – We have also learned this in our Mishnah, which concludes by citing this verse: [25] From His dwelling place He oversees all inhabitants of the earth, הָהַצְר נַחַר לָבָּם הַמִּכִין, הַהַּיצָר נַחַר לָבָּם הַמִּכִין, הַהַּצְעַיִּיהָם - אָל־כָּל־מִעֲשִׂיהָם - אָל־כָּל־מִעֲשִׂיהָם - אָל־כָּל־מִעֲשִׂיהָם - אָלִימָא הָכִי קָאָמֵר - אִילִימָא הָכִי קָאָמֵר - He one who creates their hearts to mean? אַלְימָא הָכִי קָאָמֵר - If you say that this is what it means, דְּבְרַנְהוּ לְבִּיִּהוּ לְבִּיִּהוּ לְבִּיִּהוּ לְבִּיִּהוּ לְבִּיִּהוּ לְבִּיִּהוּ לְבִיִּהוּ לְבִּיִּהוּ בְּבִּיִּתְּ לְבָּיִיהוּ - that [God] created everyone and united their hearts together, i.e. He made each person think alike, יְהָא קָא חָוּיִנִן אַ בְּא חִבִּי קָאָמֵר - but we see that this is not so. People think very differently from each other! אָלָא לָאו הָכִי קָאָמֵר - Rather, is this not what the verse means: בְּלָאוֹ הָכִי אָלָּמִי הַבִּי אָלָּלִי - The Creator sees their hearts together in one glance and understands all their deeds. [25]

P'78, MERILLAS YESHAMM

CHAPTER I

CONCERNING MAN'S DUTY IN THE WORLD

THE FOUNDATION OF SAINTLINESS and the root of perfection in the service of God lies in a man's coming to see clearly and to recognize as a truth the nature of his duty in the world and the end towards which he should direct his vision and his aspiration in all of his labors all the days of his life.

Our Sages of blessed memory have taught us that man was created for the sole purpose of rejoicing in God and deriving pleasure from the splendor of His Presence; for this is true joy and the greatest pleasure that can be found. The place where this joy may truly be derived is the World to Come, which was expressly created to provide for it; but the path to the object of our desires is this world, as our Sages of blessed memory have said (Avoth 4:21), "This world is like a corridor to the World to Come."

The means which lead a man to this goal are the mitzvoth, in relation to which we were commanded by the Lord, may His Name be blessed. The place of the performance of the mitzvoth is this world alone.

בְּבָאוּר כְּלָל חוֹבַת הָאָדָם בְּעוֹלָמוֹ

יְסוֹר הַחֲסִירוּת וְשֹׁרֶשׁ הָאֲבוֹרָה הַתְּמִימָה הוּא שֵׁיִתְבָּרֵר וְיִתְאַמֵּת אָצֶל הָאָדָם מַה חוֹבָתוֹ בְּעוֹלָמוֹ וּלְמַה צָּרִיךְּ שֶׁיָשִׁים מַבָּטוֹ וּמְגַמָּתוֹ בְּכָל אֲשֶׁר הוּא עָמֵל בָּל יִמִי חַיָּיוּ.

ְּהָבֵּה מַה שֶׁהוֹרוּנוּ חֲכָמִינוּ ז״ל הוּא, שֶׁהָאָדָם לֹא נִבְּרָא אֶלָּא לְהִתְעַנֵּג עַל ה׳ וְלֵהָנוֹת מִזִּיו שְׁכִינָתוֹ, שֶׁנָהוּ הַתַּעֲנוּג הָאֲמִתּי וְהָעִדּוּן הַבְּּרוֹל מִכָּל הָעְדּוּנִים שֶׁיְכוֹלִים לְהָמָצֵא, וּמְקוֹם הָעְדּוּן הַבָּבְרָא בַּבְּכָנָה הַבָּא, כִּי הוּא הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי הוּא הַנְּרָץ בַּבְּכָנָה הַמְּצְטָרֶכֶת לַדְּכָר הַנֻּה, אַדְּ הַבָּרֶךְ כְּבֵי לְהַבִּיע אֶל מְחוֹז חֶפְצֵנוּ זָה, הוּא זֶה הָעוֹלָם הַנָּה, אַדְ הַבּּרוֹוְדוֹר בִּפְנֵי הָעוֹלָם הַבָּא״. ד. כא): "הָעוֹלָם הַצָּה דוֹמֶה לִפְרוֹוְדוֹר בִּפְנֵי הָעוֹלָם הַבָּא״. וְהָאֶלְצְעִים הַמַּבִּיִים אֶת הָאָדָם לַתַּכְלִית הַנָּה, הֵם הַמִּצְּוֹת הִוּא צִּלְּרָ שְׁמוֹ. וּמְקוֹם עֲשִׂיֵּת הַמִּצְוֹת הוּא לֵק הָעוֹלָם הַצָּה דוֹמָה לִפְרוֹוְדוֹר בִּפְנֵי הָעוֹלָם הַבָּא״. וְהָאֶלְנִים הַמָּבְּיִים אֶת הָאָדָם לַתַּכְלִית הַנָּה, הֵם הַמִּצְּוֹת הוּא רָבִּי הְעוֹלַם הָצָה הַנִּא בְּיִלְים הָנִיה הָנִילִם הַצָּה.

(SS) APR 'NZ (B) GEMONA

רבי וירא אַשְבַח לְרֵב יְהוּדָה - R' Zeira once encountered R' Yehudah בּבי הַמוּה בָּאָי אָפִּיתְהַא דָּבֶי הַמוּה – as he was standing at the door of his father-in-law's house. נחוניה בהוח ברוחא דעתיה - [R' Zeira] saw that [R' Yehudah] was in a lighthearted mood,[30] ואי בעי מיניה כל חללי עלמא – and if he were to ask him about anything in the world, הוה אמר ליה – [R' Yehudah] would tell him.[31] R' Zeira therefore began to question R' Yehudah regarding several natural phenomena that he had observed.[32] אמר ליה – [R' Zeira] said to him: אמר ליה – מאי טעמא עיזי מסגן ברישא What is the reason that goats always walk at the front of the flock, וָהָרֵר אִימְרֵי – and the sheep follow after them? היה – [R' Yehudah] replied to him: בברניתו של עולם – This order follows the order established by the creation of the world, שובא חשובא – where first there was dark, – והרר נהורא – and only afterwards was there light. Similarly, the [generally] dark-colored goats walk before the lighter-colored sheep.

(CA:) AND (SE GENERA

The Gemara records another blessing in the name of Rav Hamnuna.

וָאַמֶּר רֶב הַמְנוּנָא – And Rav Hamnuna said: הַרוֹאָה אוּכְלוֹטֵי ברוך – If one sees multitudes of Jews, he says: ברוך קבים הָרָוִים - "Blessed are You . . . the Sage of the secrets."[7] ר אוכלוסי עובדי בוֹכְבִים אוֹמֵר – If one sees multitudes of idolaters, he recites the verse: ייבושָה אַמְּכֵם וגוי - Your mother is embarrassed, etc.[8]

A related Baraisa:

הַנוּ רַבְּנָן – The Rabbis taught in a Baraisa: הַרוֹאָה אוּכְלוּטֵי ברור – If one sees multitudes of Jews, He says: ברור הרוים הקרוים - BLESSED are You ... THE SAGE OF THE SECRETS, דותה בוֹמָה נְיָה לְיָה – FOR THEIR MINDS ARE NOT SIMILAR TO EACH OTHER, וְאֵין פֶּרְצוּפֵיהֵן דּוֹמִים זֵה לָוָה – AND THEIR FACES

ARE NOT SIMILAR TO EACH OTHER, [9] and yet God knows the secret thoughts of each one.

(CL:) (CL:)

אחר לבין ואחר לפשרה – ONE refers TO JUSTICE, AND ONE TO COMPROMISE. ביצר HOW are these two approaches to be implemented? שָׁהֵי סִפּינות עובְרות בַנָהָר – For example, if Two SHIPS ARE PASSING ALONG A RIVER in opposite directions, ופגעו ה בוה - AND THEY ENCOUNTER ONE ANOTHER in a narrow channel: אם עוברות שתיהן שתיהן טובעות — IF BOTH attempt to PASS at the same time, THEY WILL collide and BOTH will SINK; בוה אחר וה שתיהן עוברות – if they pass through ONE AFTER THE OTHER, BOTH WILL PASS unharmed. For this to happen, however, one must move out of the river channel to the shore until the other passes.[10] וַבַן שָׁנֵי גַמַלִּים שֶהֵיוּ עולים במעלות AND SIMILARLY, if TWO CAMELS WERE ASCENDING THE narrow and very steep ASCENTS OF BEIS CHORON,[11] וּפָגעוּ וַה בָּוַה - AND THEY ENCOUNTERED ONE ANOTHER traveling in opposite directions: אם עלו שניהן שניהן בופלין – IF BOTH attempt to ASCEND and pass across the summit at the same time, BOTH WILL FALL; בזה אחר זה שניהן עולין – if they ascend the summit ONE AFTER THE OTHER, BOTH WILL be able to ASCEND unharmed.(12) הא ביצד – HOW SHOULD THESE situations be resolved? טעונה ושאינה טעונה – If one boat or camel is LOADED AND the other is NOT LOADED, תִּירָחָה שַׁאֵינָה טעוּנָה מפּנִי טעוּנה – תִּירָחָה שַׁאֵינָה בּינִי טעוּנה the one THAT IS NOT LOADED SHOULD GIVE WAY TO the one THAT IS LOADED:[13] קרובה וְשֵׁאֵינָה קרובה - or, if one is CLOSE to its city AND the other is NOT, הידָחָה קרוֹבָה מפָּגֵי שָׁאֵינָה קרובָה – THE ONE THAT IS CLOSE SHOULD GIVE WAY TO THE ONE THAT IS NOT CLOSE.[14] היו שתיהן קרובות שתיהן רחוקות – If, however, BOTH WERE equally CLOSE to their cities, or BOTH equally FAR, הַטֵּל פַשְׁרַה בִינֵיהַן – ARRANGE A COMPROMISE BETWEEN THEM – ומעלות שַכַר זו לְזו – AND LET THEM COMPENSATE ONE ANOTHER.[15]

(1916 (191A) FAN (7) MAHARUT

נראה דהכי פירושו כי עולם עוברין לפניו כבני מרון מאי כבני מרון הכא תרגימו של בית דוד.

כבני מרון וכו׳. (פי׳) (שם). בראש השנה כל באי תרגומו של מרון הוא אמרנא, ר"ל לפי פשוטו כבני אימרנא רשב"ל אמר ברועה שהוא בודק בצאנו. כמעלות בית מרון אמר רב כן הוא יתברך בודק יהודה אמר שמואל כחיילות ביצורים כרועה אשר בודק בצאנו. אמנם ריש

לקיש הוסיף איך הוא הבדיקה שהוא כמעלות בית מרון, כי שם יעלו אחד אחד ואין המקום מחזיק יותר מאחד רק אחד הוא מחזיק, וכן הוא בעצמו שהוא יתברך בודק אותם כי לכל אחד ואחד בידיעה פרטית, וזה כי כל אדם הוא עולם אחד והרי גברא אדם יחידי, וכמו שהתבאר בסנהדרין (ל״ח א׳) כי כל אדם הוא בידיעה פרטית, ולפיכך דומה למעלות בית מרון, כי לכל אדם ואדם יש לו מדריגה בפני עצמו כמו שהתבאר בסנהדרין, וואת נקראת מעלות בית מרוז, אמנם שמואל סבר כחיילות בית דוד שהולכים מסודרים למלחמה כל אחד ואחד כפי מדריגתו [בפני עצמו], והם מתקשרים בקשר אחד וג"כן, כי היצורים יש להם התקשרות אחד וזהו כחיילות בית דוד, [ור"ל כי כפי מה שהאדם הוא בעולם כך הש"י יודע אותו והאדם הוא בפני עצמו כל אדם ואדם, ועם זה יש לו סדר וחבור עם שאר בני אדם, וכך הש"י יודע אותו כמו חיילות בית דוד שהבחינה בכל אחד ואחד בפני עצמו. לא כמו הרוצה שאינו בודק רק כל הצאן ביחד, ואינו כבני מרון לגמרי / שר"ל כמו הרועה שבודק כל הצאן ואין הבדיקה כל אחד ואחד בפני עצמו. ואין הדבר ג"כ כמו שהוא במעלות בית מרון שכל אחד עובר בפני עצמו ואין לו חבור אל אחר / רק כחיילות של בית דוד שכ״א יש לו מדריגה בפני עצמו ויש לו חבור אל הכלל כי זה ענין האדם כמו שהתבאר]. / והנה זהו

המחלוקת... ורש"י גרס עוד גירס' אחרת ארבב"ח כחיילות של בית דוד וכבני מרון, ומה מאוד שמחתי בגרסא זאת כי רבה בב"ח סובר כי הידיעה ביצורים על שני הצדדים, כי הם מתקשרים בקשר אחד ומסודרים בסדר אחד הכל ביחד, וזהו כחיילות בית דוד אמנם יש לכל אחד ואחד מדריגה בפני עצמו גם כן במה שהוא אדם זה, כי כאשר אמרנו למעלה כי האדם ג״כ פרטי והוא עם זה נקשר בקשר ובסדר כלם יחד והרי הוא בכלל ופרט כי הוא נכלל עם האחר וגם מסודר הוא בסדור אחד עד שהם כלל

. / אחד

/171718 'N2 (10) GEMBRA

Rachavah now inquires whether there is any limit based on the steepness of the incline:

Is this so even if the slope is so steep that [people] must ascend it by holding onto a rope?[13] אמר ליה אין - [Rava] answered him: Yes, even in this case the traffic nullifies the natural partition of the slope according to R' Yehudah.

Rachavah inquired further:

בות מרון – And even the ascents of Beis Meron, which were very steep in certain stretches and over which people

had to pass single file? אָמָר לִיה אִין – [Rava] told him: אָמָר לִיה אָין had to pass single file? Profit reasons the natural partition of this case. אַ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִּׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֻל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיְּוֹם בַּיְּוֹם בַּ הַּהָר: וּמֹשֶׁה עָלָה ג נַיָּחֶנָּוּ בַּמִּרְבָּר סִינֵי: וַיִּסְעִוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִרְבַּר סִינֵּי ג נַיָּחֶנָוּ בַּמִּרְבָּר מִינֵי: וַיִּסְעִוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבָּר סִינֵּי

They journeyed from Rephidim and arrived at the Wilderness of Sinai and encamped in the Wilderness; and Israel encamped there, opposite the mountain.

कर है।

. ויחן שם .. ישראל. כחים אחד כלב אחד, חבל שאר כל החניות בתרטומות ובמחלוקת (שם): נגד

(\$00) POUT (13) RAMBAM

והמצוה הר״ה היא שצונו להוכיח החוטא או מי שירצה לחטוא ולמנוע אותו ממנו במאמר ותוכחה. ואין ראוי לנו שיאמר אחד ממנו אני לא אתטא ואם יחטא זולתי מה לי, דינו עם אלהיו. זה הפך התורה. אבל אנחנו מצווים שלא נמרה ולא נעזוב זולתנו מאומתנו שימרה ואם השתדל להמרות חייבים אנו להוכיחו ולהשיבו ואעפ״י שלא יצא עליו עדות יחייב עליו דין. והוא אמרו יתעלה (קווטיס ים) הוכח תוכיח את עמיתך. ונכנס בציווי הזה שנאשים קצתנו לקצתנו כשיחטא איש ממנו לאיש ולא נטור לו ונחשוב לו עון אבל נצטוינו להוכיחו במאמר עד שלא ישאר דבר בנפש.

(se: >) sie / (m) 8 VOLBE

ואמר ר' ישראל כי העצה היחידה לזכות בדין היא להיות אדם שהרבים צריכים לו, איש הכלל. גם זה כלול בהרגשת החיים האמיתיים: מי שטעם אי פעם טעם החיים האלה והוא מביט על אחיו מישראל, כמה מעטים זכו לחיי תורה — איך לא ירחם עליהם וירצה לקרבם לחיים אלה! הלא אם רואים ברחוב אדם המוטל בארץ מתבוסס בדמו מיד רצים להצילו — ואם רואים אלפים רבים גוועים מרעב לתורה — איך לא ינסו להציל כמה שיכולים! וממילא מוכרח "איש חי" להיות "מקבצאל שריבה וקבץ פועלים לתורה" (ברכות יח, ע"ב), ואי אפשר עוד לחשוב: "אני אשב בפינה שלי בביה"מ ואלמד, כי אחת שאלתי שבתי בבית ה'", ולא להעלות על הדעת כלל כי אחרי שזכיתי לחיי תורה במידה גדושה אני חייב להחיות אחרים! ואיך אפשר לחשוב: "אני אלמד כמה שנים ואח"כ אצא לעשות חיים" — כי אז עדיין מחליף חיי עולם אלמד כמה שנה, או שבכלל לא זכה לטעום חיי אמת!